

AURA

INFORMACE O EPILEPSII

ZE SPOLEČNOSTI „E“

Jednodenní jarní seminář na téma epilepsie

PORADNA

Letáky MPSV provedou veřejnost změnami od 1. ledna 2010

ODBORNÉ ČLÁNKY

Epileptický záchvat jako první projev kavernomu mozku

UCB je mezinárodní biofarmaceutická společnost se sídlem v Bruselu.

Zabývá se výzkumem, vývojem a výrobou nových léků.
Cílem UCB je zlepšení kvality života pacientů.

UCB podporuje aktivity
Společnosti "E" a tím pomáhá
nemocným s epilepsií

UCB s.r.o., Palác Karlín, Thámova 11 - 13, 186 00 Praha 8
tel.: 221 773 411, fax: 224 829 152, e-mail: info.prague@ucb.com

Časopis Aura je vydáván za podpory Ministerstva zdravotnictví České republiky a Městské části Praha 1.

Redakční sloupek	4	Poradna	17
Ze Společnosti „E“	5	Letáky MPSV provedou veřejnost změnami od 1. ledna 2010	17
Upozornění	6	Odborné články	18
LDT a rodinné pobyty v roce 2010.....	6	Epileptický záchvat jako první projev kavernomu mozku	18
Jednodenní jarní seminář na téma epilepsie... 8	8	Depresivní porucha u nemocných s epilepsií je obvykle dobře ovlivnitelná.....	22
Program ve stacionáři Společnosti „E“	9	Nová pravidla pro epilepsii a těhotenství.....	26
Z klubové činnosti	10	Informace, události	27
Nejen seznamka	11	Praha – Nový adresář pro seniory	27
Dopisy, názory a ohlasy	12	Mluvenou řeč bude možné přepisovat pro neslyšící na dálku	27
Byli jsme v tropech	12	Kontakty	28
Klub „E“ na šachovém turnaji	13	Zdravotnická centra a poradny	28
Zajímavosti	14	Sociální pracovníci a poradci v oblasti epilepsie	29
Citát nejen na březen.....	14	Kluby a kontaktní osoby Společnosti „E“ a další externí spolupracovníci	30
Bylinky používané při epilepsii	14		
Volné chvíle MUDr. Julia Šimka	15		
Pozvánky a nabídky odjinud	15		
Výstaviště Lysá nad Labem	16		
O Cenu modrého slona.....	16		

SEKRETARIÁT SPOLEČNOSTI „E“

Liškova 3, 142 00 Praha 4
Denně od 8.00 do 15.00 hod.

 / fax: 241 722 136
E-mail: info@spolecnost-e.cz

V případě potřeby je možné se domluvit i na jiné hodině. Protože pracujeme na zkrácené pracovní úvazky, je nutné se na všech osobních schůzkách domluvit předem. Nebudeme-li telefonicky momentálně k dispozici, můžete nechat na záznamníku vzkaz s Vaším telefonním číslem nebo nám poslat e-mail. Po návratu z jednání Vás budeme neprodleně kontaktovat. Děkujeme za pochopení a důvěru a přejeme hodně štěstí při vyřizování všeho potřebného.

Společnost „E“ / Czech Epilepsy Association, o. s. (www.spolecnost-e.cz):

Alena Červenková (předsedkyně sdružení a koordinátorka projektů), Dana Fišerová (místopředsedkyně sdružení a šéfredaktorka Aury), Martina Havlová (koordinátorka projektů vzdělávání a aranžování), Petra Stehlíková, DiS. (sociální poradkyně a koordinátorka projektů), Renata Odstrčilíková (finanční koordinátorka projektů)

IČO: 00552534, DIČ: CZ00552534, číslo účtu u ČS, a. s.: 1922992389/0800

Redakční sloupek

■ Vážení a milí členové Společnosti „E“ a ostatní čtenáři Aury,

zdravíme vás v prvním jarním měsíci v roce – březnu, který, jak doufáme, nám to očekávané jaro už konečně přinese. Zima byla tentokrát opravdu dlouhá, čemuž jsme odvykli, takže by nám trochu toho tepla a více sluníčka už přišlo vhod.

Přestože ale bylo zima a spíš nevlídně, pakliže jste nevyrazili na hory a neužili si tu správnou zimu tam, přežívalo se nám docela hezky. V rubrice Dopisy, názory, ohlasy vás o tom jistě přesvědčí paní Vlasta, která si uměla přes nepřízeň počasí zařídit „krásný teplý den“, a naši pražští klubáci, kteří se vydali získávat další zkušenosti a zážitky na šachový turnaj do Zbraslavi také nezůstali pozadu. Jsme za jejich články a fotky rádi a doufáme, že se přidáte i vy ostatní, kteří také určitě prožíváte svoje všední i nevšední příběhy.

Když už jsme u „klubáků“, máme pro naše jihočeské příznivce zprávu, že snad už rozjedeme nový Klub „E“ – Č. Budějovice. Kdo byste měl zájem ho začít navštěvovat, případně jakkoli pomoci s jeho činností, ozvěte se nám na tel.: 241 722 136. Stále také platí nabídka na vedení klubu v Hradci Králové, kde by se už pár členů chtělo začít schá-

Klub „E“ Praha, foto: p. Navrátilík

zet a k nimž by se mohli přidat i ti, kteří si momentálně nevědí rady, nebo právě teď postrádají dobré přátele...

Něco novinek a zajímavostí vám jako vždy nabízíme i v rubrikách Informace, Odborné články, Poradna, Pozvánky a nabídky odjinud a Zajímavosti. Ale nejvíce se asi letos budeme zmiňovat o našem výročí: 8. května tomu totiž bude 20 let, co se několik rodičů a přátel osob nemocných epilepsií rozhodlo založit toto sdružení a hledat všechny možné cesty k podpoře lidí takto postižených. Postupně dáváme dohromady archiv, návrhy, nabídky a další materiály, které budou shrnuty ve zvláštní příloze květnového vydání Aury. Takže kdo byste měl nějaký příspěvek na toto téma, určitě se ozvěte, budeme rádi.

Pak zde máme opět dopředu avizované pozvání na náš Jarní seminář na téma epilepsie, který se uskuteční 28. dubna a jehož pozvánku naleznete v rubrice Ze Společnosti „E“. Zde také vy, kteří navštěvujete náš stacionář, nepřehlédněte změnu dne a hodiny cvičení a termín březnového aranžování.

Nadále platí nabídka na dětský tábor a pobyt pro dospělé a rodiny s dětmi s lékařským dohledem v Jindřichovicích a upozornění pro dlouho neplatící členy o tomto pro ně posledním zaslaném vydání Aury.

Pro vás, kteří využíváte naše internetové stránky máme několik nových doplnění a na dalších ještě pracujeme. Do rubriky Tiskoviny

přibyla podrubrika Další informační materiály, kde jsou k dispozici naše nové plakáty a kartičky s pokyny první pomoci při záchvatech. Rozšiřujeme také rubriku Fotogalerie a Aranžovací dílna a v průběhu měsíce března – dubna dojde k vytvoření nové rub-

Šachový turnaj,
foto M. Koreček.

riky s názvem 20. výročí Společnosti „E“ – jako „epilepsie“.

Svoje články, dopisy, fotografie a další příspěvky nám prosím posílejte dál. Nejenže nás to velice těší, ale mnohé z nich se dostanou k našim čtenářům a kdo ví, třeba je inspirují a možná jim pomohou najít nová řešení a přátele, zjistit jiné možnosti a vyzkoušet další příležitosti. Tak se nebojte a pište, budeme se těšit. Přejeme vám klidné březnové dny a v příštím měsíci opět nashledanou.

Dana Fišerová, šéfredaktorka Aury

Ze Společnosti „E“

■ Kdo je a co poskytuje Společnost „E“

Společnost „E“ je občanské sdružení založené roku 1990 na podporu lidí s epilepsií. V rámci celorepublikové působnosti poskytuje dle zákona MPSV ČR č. 108/2006 Sb. a následné vyhlášky č. 505/2006 Sb. tyto registrované služby:

1. Odborné sociální poradenství (sociálně právní, psychologické aj.), v rámci kterého vydává
 - měsíčník Aura – informace o epilepsii
 - informační tiskoviny zabývající se problematikou epilepsie, kterými jsou:
Epilepsie – Základní informace, Epilepsie a EEG test, Epilepsie – První pomoc při záchvatech, Epilepsie a ochrana proti úrazům, Epilepsie a psychologická péče, Epilepsie a rehabilitační cvičení, Epilepsie a vliv výživy na lidský organismus, Epilepsie – Volný čas a sport, Epilepsie, partnerské vztahy a rodičovství, Epilepsie a dítě, Epilepsie – Informace pro učitele, Epilepsie – Jak postupovat při určení diagnózy epilepsie
 - Kartičky s pokyny první pomoci při záchvatech (v ČJ a AJ)
2. Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením, kterými jsou:
 - Tuzemské a zahraniční pobyty s lékařským dohledem pro děti i dospělé s epilepsií
 - Celorepubliková klubová činnost (schůzky, kroužky, výlety, návštěvy kulturních zařízení a další akce)
 - Program v rámci pražského stacionáře (kurzy PC, AJ, šachů a kroužky drátkování, aranžování aj., rehabilitační a zdravotní cvičení, plavání)
 - Přednášky a semináře v pražském stacionáři i ve školách a zařízeních po celé ČR pro pečující o osoby s epilepsií
 - EEG Biofeedback – metoda pomáhající při léčbě a terapii některých onemocnění
 - Možnost příležitostného zaměstnání v rámci aranžovací dílny v pražském stacionáři

Ze Společnosti „E“

UPOZORNĚNÍ:

v únorové Auře jsme psali, že kdo nebude mít zaplacený loňský členský příspěvek a neuhradí jej do konce února, přestává být od dubna členem Společnosti „E“, tzn. přestává odebírat Auru a ztrácí nárok na ostatní výhody členství. Letošní členský příspěvek se hradí již od ledna.

LDT a rodinné pobyty v roce 2010

Letní dětský tábor s lékařským dohledem pro děti s epilepsií a jejich sourozence – přihlášky do 31. 3. 2010 (LDT proběhne s podporou společnosti GSK – GlaxoSmithKline)

Tábor proběhne v Jindřichovicích u Želetavy v termínu 10. – 24. 7. 2010. Cena = 3.900 Kč, pro dítě s epilepsií sleva 200 Kč. Podmínky k přijetí na tábor:

1. Dítě může mít i pohybové postižení, ale jen lehké, protože areál tábora není bezbariérový.
2. Dítě může mít pomalejší tempo v porozumění a plnění zadaných úkolů, musí však umět rozlišit jednotlivé pokyny a uvědomovat si jejich význam – jeho mentální možnosti by se měly pohybovat v pásmu max. podprůměrné inteligence, eventuálně v pásmu velmi lehké mentální retardace.
3. Dítě by mělo umět dodržovat denní režim tábora.
4. Dítě by mělo dodržovat pravidelnost ve spánkovém režimu, pro epilepsii velmi důležitou.
5. Dítě by mělo zvládat (s případnou pomocí) sebeobsahu – udržování hygienických návyků, oblékání, obsluhu při jídle.
6. Dítě může mít problém s inkontinencí za předpokladu zajištění vhodných pomůcek.
7. Dítě může být neplavec.
8. V případě dětí diagnostikovaných: ADHD, těžších komunikačních potíží, poruchách chování, zvýšené agresivity je nutné předložení zprávy od psychologa, psychiatra či jiného odborníka. Tyto poruchy je nutné řešit individuálně s pracovníky Společnosti „E“ a hlavní vedoucí tábora.
9. Tábor není vhodný pro děti s autismem a středně těžkou až těžkou mentální retardací. Vedoucí tábora s takovými dětmi neumí pracovat a nedokázali by jim připravit vhodné podmínky pro trávení volného času.

Letní rodinný pobyt s lékařským dohledem v Jindřichovicích u Želetavy – přihlášky do 31. 3. 2010

Pobyt bude probíhat v termínu 14. – 28. 8. 2010. Cena:

1. Za jeden týden – dospělý = 2.400 Kč, dospělý s epilepsií = 2.200 Kč, dítě = 2.000 Kč, dítě s epilepsií = 1.700 Kč
2. Za oba týdny – dospělý = 4.600 Kč, dospělý s epilepsií = 4.400 Kč, dítě = 3.800 Kč, dítě s epilepsií = 3.500 Kč

Letní rodinný pobyt s lékařským dohledem v Chorvatsku – přihlášky a zálohy 1.000 Kč na osobu do 31. 1. 2010

Pobyt se uskuteční v Chorvatsku – Makarská riviéra – Tučepi v termínu 27. 8. – 5. 9. 2010. Cena = 7.950 Kč za osobu.

1. V ceně je ubytování ve 2 – 4 lůžkových studiích se sprchou a WC, autobusová doprava, polopenze, základní cestovní pojištění, pobytová taxa a služby delegáta CK.
2. Ubytování je v klidné obytné části, od pláže cca 150 – 200 m ve třech třípatrových domech (vzdálenost domů od sebe cca 50 – 100 m).
3. V každém studiu je kuchyňský kout vybavený základním nádobím na vaření a stolování, sporákem (někdy jen vaříčem) a lednicí. Lůžka jsou vybavena dekou, polštářem a ložním povlečením.
4. Klienti jsou na konci pobytu povinni provést běžný závěrečný úklid.
5. Něco o Tučepi: Patří k nejnámějším letoviskům Makarské riviéry. Nachází se v široké zátocce cca 4 km jižně od města Makarska a vynikají bohatou vegetací s nádherným pohledem na horský masiv Biokovo, který se tyčí v pozadí a který nabízí nádherný pohled na horské vrcholky. Tučepi se pyšní krásnou až 3 km dlouhou oblázkovou pláží lemovanou borovým porostem, který v létě nabízí tolik potřebný stín. Pláže jsou s pozvolným vstupem do moře (což ocení především rodiny s dětmi) s drobnými oblázky a hrubým pískem. Pláže v Tučepi byly vyznamenány tzv. Modrou vlajkou kvality. Návštěvníci si mohou užít koupání a odpočinek právě na těchto vyhřátých plážích nebo si mohou vybrat z řady možností vyžití, jako je sport, zahrát si tenis či fotbal, zajít na zábavu, zahrát si kuželky či půjčit si kolo, nebo poznávání okolí formou výletů. Jsou zde dobré podmínky pro provozování vodních a jiných sportů, např. půjčovny vodních šlapadel, kol, člunů či skútrů. Příjemná procházka po pobřežní promenádě láká k návštěvě některé z mnoha kaváren, restaurací a pizzerií nebo k nákupům v mnoha obchodech. Příjemná procházka pobřežní stezkou vede také do okolních letovisek, jako je např. Makarska. Tučepi získalo mnohokrát ocenění za vysokou kvalitu svých pohostinských a turistických služeb a za upravenost letoviska.

P O Z V Á N K A

na

JEDNODENNÍ JARNÍ SEMINÁŘ NA TÉMA EPILEPSIE

Termín konání:

28. dubna 2010 od 9.00 do 15.00 hodin

Místo konání:

Stacionář Společnosti „E“, Liškova 3, 142 00 Praha 4
(tel.: 241 722 136, e-mail: info@spolecnost-e.cz)

Doprava:

Od metra C – Kačerov bus č. 189, od metra B – Smíchovské nádraží bus č. 198.
Výstupní stanice = Cílkova

Cena = 400 Kč / osoba

(pití na místě, oběd z vlastních zdrojů)

Přihlášky možno učinit:

Telefonicky na tel.: 241 722 136 nebo e-mailem na adresu: info@spolecnost-e.cz

PROGRAM

9.00 – 9.30 hodin

Prezentace, informace o Společnosti „E“

9.30 – 11.00 hodin

Základní informace o epilepsii, druhy záchvatů

11.00 – 12.00 hodin

Deprese u nemocných epilepsií, psychologická pomoc

12.00 – 13.00 hodin

Přestávka

13.00 – 15.00 hodin

Praktická cvičení první pomoci při epileptickém záchvatu

Těšíme se na Vaši účast.
Společnost „E“

■ Program ve stacionáři Společnosti „E“

(Liškova 3, Praha 4 – tel.: 241 722 136):

- Denně odborné sociální poradenství, případné odkazy na právní a sociální poradny, možné konzultace s patřičnými odborníky apod. (telefonicky, elektronicky, písemně či osobně – dle předchozí telefonické domluvy).
- Každé pondělí od 15.45 do 16.45 hod. cvičení na zlepšení tělesné i duševní kondice.
- Každé pondělí od 17.00 do 18.00 hod. kurz angličtiny
- Každé úterý odpoledne EEG Biofeedback.
- Každé úterý od 18.00 do 19.00 hod. plavání s lékařským dohledem (v bazénu na Zeleném pruhu v Praze 4, po předem nahlášené účasti).
- Vždy jednu středu v měsíci kroužek aranžování (termín pokaždé uveden v Auře pod programem stacionáře)
- Každý čtvrtek od 15.30 hod. schůzky členů pražského klubu (vlastní program: povídání, šipky, stolní fotbal, stolní tenis, organizování výletů apod.).
- Každý čtvrtek od 16.00 hod. psychologická poradna pod vedením odborného psychologa.
- Každý čtvrtek od 16.00 hod. kurz šachů.
- Vždy jednu sobotu v měsíci výlet dle dohody s paní Alenou (viz Výlety s Alenou)
- V průběhu všech období zajišťování projektu podporovaného zaměstnávání for-

mu aranžovací dílny (výroba květinových aranžmá na zakázku)

- Během letního období zajištění integrovaných rehabilitačních pobytů pro děti i dospělé s lékařským dohledem (u nás – v Jindřichovicích u Želetavy i v zahraničí – na Slovensku, v Chorvatsku apod.).
- V průběhu roku přednášky (na vybrané téma – 1. pomoc, kompenzační pomůcky atd.) a besedy (s různými odborníky, zajímavými osobnostmi apod.).
- V průběhu roku odborné semináře pro učitele, zdravotní pracovníky, rodinné příslušníky osob postižených epilepsií a ostatní zájemce o danou problematiku (dle dohody v našem stacionáři nebo na školách, ve zdravotnických zařízeních apod.).
- Každoročně akreditované rekvalifikační kurzy pro pečovatele o osoby s epilepsií, schválené MPSV ČR.
- Celoročně rozesílání měsíčníku „Aura – informace o epilepsii“ a případných dalších publikací a tiskovin.

Další informace Vám budou průběžně sdělovány v měsíčníku „Aura – informace o epilepsii“, na našich internetových stránkách (www.spolecnost-e.cz) v rubrice „Aktuality“ a všem ostatním v sekretariátu Společnosti „E“ (adresa a telefon totožné s výše uvedenou adresou a telefonem stacionáře). Ozvěte se, rádi pomůžeme či poradíme. Rádi Vás budeme informovat o naší činnosti, rádi s Vámi budeme spolupracovat.

Společnost „E“

Ze Společnosti „E“

■ **Kroužek aranžování** se v měsíci březnu uskuteční ve středu 24. 3. od 14.00 do 17.00 hod. Přihlášky i případné odhlášky prosíme kvůli obstarání materiálu nahlásit vždy nejpozději 2 dny předem na tel.: 241 722 136. Děkujeme a těšíme se na vaši účast. *Společnost „E“*

■ Sobotní výlety s Alenou

Sobotní výlety s Alenou opět pokračují. Zájemci o turistiku a poznávání přírodních a historických krás nejen v okolí Prahy mohou volat paní Alenu na tel.: 602 185 448. *Společnost „E“*

■ Z klubové činnosti

Na základě nových Stanov Společnosti „E“ se v současné době dotvářejí Pravidla pro činnost klubů Společnosti „E“. Prosíme všechny vedoucí našich klubů, ale i ostatní členy a zájemce o založení klubu v jejich místě, aby nám napsali (e-mail: info@spolecnost-e.cz) nebo zatelefonovali (tel.: 241 722 136) svoje případné návrhy, připomínky a zkušenosti, které by nám pomohly pravidla co nejvíce přizpůsobit daným možnostem. Děkujeme za pochopení a za pomoc. *Společnost „E“*

KLUB „E“ PRAHA

Schází se každý čtvrtek v měsíci (kromě července a srpna) od 15.30 hod. ve stacionáři Společnosti „E“ (Liškova 3, Praha 4). Náplň: posezení s různorodým programem, turnaje v šipkách a stolním fotbale, zahradní pink-ponk, průběžné návštěvy kulturních zařízení, víkendové výlety dle domluvy a využití činnosti stacionáře včetně plavání za účasti lékaře, každé úterý od 18.00 do 19.00 hod., v bazénu na Zeleném pruhu v Praze 4.

Více informací u vedoucí klubu, pí Derflové, tel.: 723 159 325 a pí Váchové, tel.: 286 888 418

KLUB „E“ BRNO

Schází se v budově ÚMČ Brno (Kounicova 43, Brno). Úřední hodiny: 1. úterý v měsíci 10.30 – 12.30 hod., 1. čtvrtek v měsíci 15.30 – 17.30 hod. a 3. čtvrtek v měsíci 10.30. – 12.30 hod. Provozuje se zde klubová činnost pro dospělé i pro děti. Více informací u pí Davidové – tel.: 546 212 122, mobil: 777 260 619, e-mail: davidovamil@atlas.cz

Termíny a náplň schůzek dospělých:

Každé 1. úterý v měsíci od 10.00 do 14.00 hod. schůzky s různorodým programem: zdobení květináčů, malba na sklo, stolní tenis apod. Každý 3. čtvrtek v měsíci od 10.00 hod. do 19.00 hod. činnost mimoklubová: kurzy PC, domlouvání návštěv kulturních akcí a výletů apod.

Termíny a náplň schůzek dětí:

Každý 1. čtvrtek v měsíci schůzky s programem: malba na sklo, besídky, hry, předškolní a předprázdninové aktivity apod.

KLUB „E“ OSTRAVA

Klub: Schází se každé 3. úterý v měsíci (kromě července a srpna) od 15.00 hod. v budově Diecézní charity ostravsko-opavské (Kratochvílova 3, Moravská Ostrava). Náplň je příjemné posezení.

Termíny schůzek pro rok 2010: 19.1.; 16.2.; 16.3.; 20.4.; 18.5.; 15.6.; 21.9.; 19.10.; 16.11. a 21.12. Více informací u vedoucího klubu, p. Kempného, tel.: 732 847 474.

Plavání: Za podpory ostravského magistrátu Společnost „E“ zajišťuje pro osoby s epilepsií jednou měsíčně plavání pod lékařským dohledem v bazénu kliniky léčebné rehabilitace FNŠPo, a to

každou 2. středu v měsíci od 16.00 do 17.00 hod. Termíny plavání pro rok 2010: 13.1.; 10.2.; 10.3.; 14.4.; 12.5.; 9.6.; 14.7.; 11.8.; 8.9.; 13.10.; 10.11. a 8.12. Kapacita bazénu je 12 osob. Více informací u sociálního pracovníka pro osoby s epilepsií, Mgr. Antonína Lišky (Klinika dětské neurologie FNŠPo, tel.: 597 373 518, e-mail: tonda.liska@seznam.cz).

KLUB „E“ ÚSTÍ NAD LABEM

Schází se v Domově pro seniory, Orlická ul., Ústí nad Labem vždy každou 1. středu v měsíci od 15.00 hod. Je zde k dispozici klubovna, malá tělocvična a přilehlá kuchyňka. Tady se sedí a povídá, plánují termíny a místa sobotních výletů (pořádaných 1x měsíčně), hrají různé stolní hry nebo využívá tělocvična. Více informací u vedoucího klubu, pana Jana Chládky, tel.: 775 982 193, e-mail: janchl@tiscali.cz.

■ Nejen seznamka

Protože ke štěstí leckdy stačí jen dobrý pocit, například vědět, že nejste sami, rádi bychom Vám připomněli možnost využití našich služeb i ke zprostředkování seznámení, a to nejen v oblasti partnerských vztahů, ale i ryze kamarádkých, za účelem dopiso-

vání, cestování, návštěvy kulturních zařízení apod. V případě zájmu pište, volejte nebo mejlujte na kontaktní adresu Společnosti „E“ (Liškova 3, 142 00 Praha 4, tel.: 241 722 136, e-mail: info@spolecnost-e.cz). Hodně štěstí. Podané inzeráty vycházejí vždy ve dvou po sobě jdoucích číslech. V případě zájmu o další otisknutí je potřeba zavolat nebo napsat opět do sekretariátu Společnosti „E“.

■ Inzeráty

Jmenuji se Karel Přikryl, je mi 21 let a jsem z Olomouce. Moje koníčky jsou sport (závodně hraji malou a velkou kopanou, baví mě všechny míčové hry, atletika, lední hokej a florbal). Mám rád muziku (všechno), kino a procházky. Od mých 17 let trpím záchvaty. Neurologové říkají, že to je věc psychologů a oni zase opačně. Touto cestou hledám nové kamarády, kamarádky a lásku. Rád vyslechnu váš příběh. Tak se prosím ozvěte, děkuji. Mé telefonní číslo je 731 346 270 a můj e-mail: karlosik@seznam.cz

Je mi 40 let, jsem epileptička (s epilepsií nemám moc zkušeností, protože ji mám teprve 2 roky). Jsem nekuřačka, spolehlivá a kamarádké povahy.

Sanofi-aventis – společnost, které na zdraví záleží, sponzoruje síť sociálních pracovníků pro pacienty trpící epilepsií.

sanofi-aventis, s.r.o. – Hadovka Office Park – Evropská 846/176a – 160 00 PRAHA 6 – Tel.: 233 086 111 – Fax: 233 086 222 – www.sanofi-aventis.cz

sanofi aventis
Protože na zdraví záleží.

Ze Společnosti „E“

Mám velmi ráda lidi a život. Žiji na velmi malém městě, kde příležitost k hovorbům mezi lidmi je velmi omezená a tak využívám časopis AURA k podání tohoto inzerátu. Děti nemám. Samozřejmě, že se mi díky epilepsii životní hodnoty změnily. Je pro mě důležité nejen zdraví, ale také přátelství, kterého si nesmírně vážím. Nejsem žádná chudinka, která se lituje, ale spíše naopak – jsem optimistka se stále dobrou náladou. Mám velice ráda humor. Mezi mé zájmy patří vaření, pečení, zavařování, cestování, poslech dobré hudby. Jsem přizpůsobivé povahy. Jsem jedináček, nemám žádné příbuzné a trápí mne velice samota. Co je mi platné, že jsem optimistka, když jsem celé dny doma sama. Schází mi přátelé, které bych prostřednictvím tohoto inzerátu chtěla najít. Je mi jedno, odkud kdo budete, ale důležité je, abychom navzájem překonali a zahnali samotu, mohli se přátelit a společně něco prožívat. Odpo-

vím všem. Na vaše odpovědi se těší Jana, tel.: 732 365 401, e-mail: jana1532@centrum.cz.

Jsem svobodný, nekuřák, 39 let, 174 cm vysoký. Hledám tolerantní a upřímnou slečnu, zatím jen na dopisování, ve středočeském kraji, do 50–80 km. Od 5 let mám epilepsii a dosud se záchvaty nedaří zvládnout léky. Jsem tolerantní, optimista, mám rád přírodu, společnost a legraci. Baví mě malba portrétů, umím plavat, lyžovat, hrát tenis. Stolní tenis jsem hrál závodně. Učím se německy a dnes se už dokáži domluvit. V současné době se těším na možný operativní zákrok, který by mohl zlepšit můj zdravotní stav. Rád budu dělat vše, abych si jednoho dne mohl říci: „Žil jsem s epilepsií tak dlouho, ale nakonec jsem jí společně s lékaři porazil“. Martin Šimůnek, Pionýrů 665, Kosmonosy, PSČ 293 06, tel.: 732 443 890.

(Zveřejněno dle zaslaných požadavků)

Dopisy, názory, ohlasy

Děkujeme za vaše dopisy, ve kterých nám píšete o svých zkušenostech z různých oblastí vašeho života. Děkujeme i za vaše články, zážitky z akcí, nápady, postřehy i doporučenou literaturu. Všechno si rádi přečteme a necháme se inspirovat k další potřebné a zajímavé činnosti. Děkujeme, že se takto o své poznatky a pocity dělíte s ostatními.

Společnost „E“

■ Byli jsme v tropech

Jakpak je tam u vás doma? Také jste si užili všelijakých zimních radovánek a vyhlížíte jaro? Bílá

romantika v Praze už zešedla, osolený sníh se roztekl... Dneska je neděle a tak nás napadlo podívat se tam, kde je zeleno celý rok. Subtropy a tropy za vstupenku, jinými slovy skleníků Fata Morgana. Zelená oáza plná svěžesti a vůní, posílená ptáčím trylkováním. Rybníček s rybami úctyhodných rozměrů a také akvárium, kde přímo koukáte do rybiho světa. U vodopádku v tropické zeleni můžete na chvíli propadnout iluzi, že jste na výletě hodně daleko. Všude kolem květiny a klid, žádné davy a ani psí miláčkové na procházce. Prostě oáza, kterou stojí za to v nehostinném šedavém čase navštívit. A tak pár kytiček z Troje posílám i vám!

Vlasta Kapková – Klub „E“ Praha

■ Klub „E“ na šachovém turnaji

Ve čtvrtek jsme se v klubu „E“ domluvili, že pokud půjde všechno hladce, zúčastníme se 36. šachového turnaje Zbraslavských dvojic ve složení Vojta Hlavizna, Jarda Bach, Markéta Mašková a Štěpán Louda. V pátek však došlo k přijetí Vojty Hlavizny do nemocnice v Motole a k úrazu Jardy Bacha během sjezdového lyžování na horách. Toto velmi oslabilo naše družstvo Dinosauři K-E. Naštěstí Jarda v sobotu dorazil, takže nám scházel pouze jeden hráč. Naštěstí k nám ale přišel pan Ladislav Schánilec, takže jsme nakonec dvě družstva přece jen utvořili. Vznikla tak družstva Dinosauři K-E 1 a Dinosauři K-E 2. Družstvo Dinosauři K-E 1 tvořili Markéta Mašková se Štěpánem Loudou, ve družstvu Dinosauři K-E 2 soutěžili Jarda Bach s panem Schánilecem. Turnaj se konal v sobotu 6. února 2010 a hostila ho opět zbraslavská základní škola sídlící v ulici Nad Parkem. Zúčastnilo se rekordních 45 dvojic, tudíž musely být herní prostory rozšířeny ze stálé jídelny ještě o šatnu. Mezi soutěžícími neomezených věkových kategorií byli i někteří závodníci z ciziny.

Turnaj probíhal od 9 do 17 hodin a měl sedm kol. Velice nás potěšilo, že mezi rozhodčími byl náš dobrý známý Michal Koreček, který Štěpánovi na jeho vlastní zodpovědnost zdarma zapůjčil do klubu „E“ šest šachových souprav i s hodinami. Dokonce se nám ho podařilo přemluvit, aby nás ještě s jedním svým kolegou vyfotil. A pak už se jely souboje tělo na tělo – tedy spíš kůň na koně, věž na věž nebo něco v tom smyslu. Soupeře losoval vždy počítač, tudíž nikdo nemohl přepokládat, zda bude čelit tváří v tvář lehčímu nebo těžšímu protivníkovi.

Letošní turnaj se, stejně jako ty předešlé, nesl ve fajn atmosféře. Někomu se zadařilo, jinému ne, ale o tom jsou v podstatě všechny soutěže. Jsme hlavně rádi, že jsme si nejen skvěle zahráli a změřili síly s konkurenty, ale zároveň s tím si odnesli i nové zkušenosti a vědomosti, které stojí za to mít. Byla by velká, ale opravdu velká, škoda takových možností nevyužívat a šachově se nevdělávat a nezdokonalovat.

*Markéta Mašková, Štěpán Louda,
Jarda Bach – Klub „E“ Praha*

Zajímavosti

■ Citát nejen na březem:

Neodpoutávej se nikdy od svých snů! Když zmizí, budeš dál existovat, ale přestaneš žít.

Mark Twain

■ Bylinky používané při epilepsii

Je mnoho způsobů, jak si ulevit při nemoci: od lékařských doporučení a předepsaných léků, přes homeopatika a v lékárně prodávané bylinné čaje, až po vlastní domácí recepty. Někdy postačí dostatek tekutin, úměrné a vhodné stravování, správný pohyb a setkání s dobrými přáteli. Cokoli nového pak budete zkoušet na vlastní pěst, je dobré vždy zkonzultovat se svým lékařem. My jsme připravili přehled bylinek od A do Z, které se mimo jiné používají také v případě onemocnění epilepsií. Samozřejmě, že to není lék vždy a pro každého – uvádíme to spíš pro zajímavost a jen ve zkratce. Ale kdo má bylinky rád a používá je, může se zde třeba inspirovat...

Bez černý

absces, akné, angína, astma, ateroskleróza, bolesti, bronchitida, celková chabost, celulitida, chrapot, chřipka, dávidlo, diabetes, dna, edém, epilepsie, gynekologická náprava, hadí uštknutí, hemeroidy, horečky, ischias, jarní únava, játra, kašel, kosmetické a hojivé koupele, křeče, krev čistící, krvácení, ledviny, mast na rány, migréna, modřiny, nachlazení, nadmutost, nosní katar, obezita, oční choroby, průdušky, osteoporóza, pihy, plicní katar, podpora metabolismu, popáleniny, poranění, sliznice, posilující nápoj, potopudný, prevence senné rýmy a vracejících se nachlazení,

protizánětlivý, škrkavka, spalničky, svědění, úzkost, vodnatelnost, vrásky, vřed, nežit, vyrážka, výron, vymknutí, zácpa, záněty

Bez hroznový

bolesti, bradavice, bronchitida, dávidlo, epilepsie, hojení poranění, horečka, kašel, koupele, krev čistící, kurděje, ledviny, mírné projímadlo, modřiny, nachlazení, nadmutost, posilující nápoj, potopudný, protizánětlivý, senná rýma, vyrážka, výron, vymknutí

Bolehlav plamatý

absces, afrodisiakum, anestetikum, arterioskleróza, bolesti, černý kašel, dávidlo, dávivý kašel, epilepsie, herpes, hnisavé ložisko v těle, hypnotikum, hysterie, choroby hrudníku, kapavka, křeče, nádor, nervové onemocnění, nervový systém uvolňující, neurologické potíže, oční choroby, otoky uzlin, otoky žláz, povrchní poranění, prostatické potíže, rakovina, redukuje mateřské mléko, svrab, vyvolává ospalost, závratě

Bukvice lékařská

angína, antiseptikum, artritida, astma, bolesti, blouznění, bronchitida, dávidlo, dna, epilepsie, hojení poranění, hysterie, chřipka, kaménky v močovém měchýři, kašel, krev čistící, kurděje, kýchací prášek, křeče, křečové žíly, migréna, modřiny, mrtvice, nadmutost, nervový systém uvolňující, nevolnost, nucení k zvracení, oční choroby, ochrnutí, pálení žáhy, plicní choroby, poruchy zažívání, průjem, slabost, slezina, třeštění, úzkost, vodnatelnost, vředy, záněty, závratě, žloutenka

(Zdroj: www.liberherbarium.com)

Březen je podle gregoriánského kalendáře třetí měsíc v roce. Má 31 dní. Český název měsíce pochází z rašení bříz a začátku březosti zvířat. V období kolem 21. března nastává jarní rovnodennost. O březnu se mluví jako o měsíci knihy, internetu, místně i divadla apod. Pranostiky pak říkají: „Březen – za kamna vlezem“, protože „Březnové slunce má krátké ruce“, ale v podstatě se můžeme už těšit, protože: „Na svatého Řehoře ledy plují do moře, vlaštovičky od moře“, a to je už 12. března...

(Zdroj: wikipedia.cz)

■ Volné chvíle MUDr. Julia Šimka

O panu doktorovi z Hradce Králové, který se vedle své odborné zaměřenosti na epilepsii ve svém volném čase věnuje písničkám, básničkám, různým obrázkům a fotografiím „ze života“, jsme psali už v jedné z loňských Aur. Představovali jsme ho jako lékaře, kterého zastihnete každý čtvrtek dopoledne v jeho epileptologické poradně

(viz rubrika Kontakty) a jako člověka nabitého nápady a pochopením na jeho stránkách www.julek.cz. Pro zajímavost vás některými jeho dílky v našich Aurách provedeme, abyste poznali dalšího z lidí, kterým epilepsie (v tomto případě z pohledu lékaře a člověka setkávajícího se s ní denně) nebere chuť do života a přenášení se do světa radosti z vlastního tvoření a sbírání námětů vztahujících se k dění kolem nás...

150

Ze stopadesáti skutků jen jeden byl špatný
a vydal za 149 dobrých;
je smutné, že jedna kapka tuše
začerní vodu v celé studánce.

vidím li průzračnou studánku,
vzpomenu si vždy,

kolik úsilí a štěstí musela příroda mít,
aby přichozí mohl s důvěrou pít

obyčejnou vodu.

9.6.2005

(Zdroj: MUDr. J. Šimka a jeho [www](http://www.julek.cz).)

Pozvánky a nabídky odjinud

■ Výstaviště Lysá nad Labem vyhláší novou soutěž

Výstaviště Lysá nad Labem vyhláší u příležitosti devátého ročníku výstavy Senior – Handicap: aktivní život, která v Lysé nad Labem proběhne od 1. do 4. dubna, soutěž pro handicapované výtvarníky. Soutěže se může zúčastnit každý talentovaný výtvarník s fyzickým či psychickým handicapem, ve dvou věkových kategoriích: do 18 let a nad 18 let, s maximálním počtem pěti prací v následujících výtvarných oborech: malba, kresba, koláž, plastika, alternativní techniky, užitková keramika, výtvarná fotografie. Všechny soutěžní práce musí být, je-li to třeba, vhodným způsobem adaptovány, aby je bylo možné jednoduchým způsobem nainstalovat. Výtvarné techniky, materiál a formát nejsou omezeny. Pouze fotografie musí splnit podmínku formátu min. 18 x 24 cm. Zájemce o účast v soutěži prosíme o zaslání písemné přihlášky – tiskopis je k dostání na adrese výstaviště nebo ke stažení na www.vll.cz. Termín zaslání přihlášek je úterý 17. března 2010. Termín dodání soutěžních prací je 30. březen 2010. Porota udělí ceny v každé věkové kategorii a v každém výtvarném oboru. Ceny budou předány v neděli 4. dubna v 15 hodin.

(Zdroj: Nymburský deník, 16. 1. 2010)

■ O Cenu modrého slona

SDRUŽENÍ ARTEFAKTUM. CZ a Centrum pro zdravotně postižené Libereckého kraje, o. s. vyhláší v rámci VII. ročníku projektu „Tvoříme duši...“ celostátní soutěž o „CENU MODRÉHO SLONA 2010“ v následujících 10 kategoriích: malba, keramika, fotografie, textilní tvorba, kombinovaná

technika (ruční práce), literární tvorba, divadlo (malé formy, loutky apod.), tanec, hudební tvorba (hudební přednes apod.), jiné formy zajímavé umělecké tvorby (sochařství, řezbářství apod.).

Soutěže se mohou zúčastnit občané se zdravotním postižením i zdraví občané ČR. Soutěž je rozdělena do dvou věkových kategorií (děti a dospělí).

Organizační pokyny pro zájemce:

Vyplněnou přihlášku je nutno písemně nebo osobně doručit nejpozději do 30. 4. 2010 na adresu: Centrum pro zdravotně postižené Libereckého kraje, Zahradní 415/10, 460 01 Liberec XI., tel.: 485 104 044. Po podání Vaší přihlášky obdržíte další informace o organizaci Setkání v ZOO Liberec.

Setkání se stala vyhledávanou událostí i pro širokou veřejnost. Ve spolupráci se ZOO Liberec se v exteriérech a interiérech zahrady uskuteční přehlídka soutěžních prací a kulturní vystoupení přihlášených souborů V. ročníku soutěže o „CENU MODRÉHO SLONA“. Vyvrcholením týdenní přehlídky je slavnostní vyhlášení Cenu Modrého slona 2010 za účasti všech partnerů projektu.

Podrobnosti o soutěži jsou na webu Centra pro zdravotně postižené – www.czplk.cz.

■ Letáky MPSV provedou veřejnost změnami od 1. ledna 2010

Jak se změní nemocenské, peněžitá pomoc v mateřství, ošetřovné a pojistné na sociální zabezpečení? Tyto a další informace přináší informační leták „Úsporný balíček – Změny v gesci Ministerstva práce a sociálních věcí ČR od 1. ledna 2010“. Kromě tištěné podoby je k dispozici i ke stažení na webu ministerstva.

Leták vydalo v listopadu MPSV v nákladu 100 000 ks. Dostupný je zdarma na ministerstvu práce a sociálních věcí, pracovištích České správy sociálního zabezpečení, úřadech práce, Státním úřadu inspekce práce, Výzkumném ústavu bezpečnosti práce i v Ústavu pro mezinárodněprávní ochranu dětí. Vydání letáku stálo celkem 146 370 Kč (včetně DPH).

Podstatou úsporného balíčku je snížení výdajů a zvýšení příjmů státního rozpočtu. Tak, aby se Česká republika co nejméně zadlužovala. Řada opatření se týká **nemocenského pojištění**. Lidem, kteří dávky nemocenského pojištění s výjimkou ošetřovného začali pobírat už v roce 2009, se s účinností **od 1. ledna 2010 sníží** na úroveň, kterou stanovuje úsporný balíček. Těm, kteří dávky nemocenského pojištění začnou pobírat v roce 2010, se vypočítají podle právních předpisů platných v roce 2010. Od 1. ledna 2011 se zase přepočítají na výši platnou před úsporným balíčkem.

S novou denní výší dávky nemocenského pojištění, která náleží od 1. ledna 2010, seznámí pojištěnce plátce dávky, a to písemným oznámením. Správ-

nost výše dávky si lze zkontrolovat pomocí kalkulačky zveřejněné na webových stránkách ministerstva práce a sociálních věcí, na adrese <http://www.mpsv.cz/cs/4215>. Vzhledem k legislativním změnám (např. sněmovna minulý týden rozhodla, že platy státních zaměstnanců zůstanou zachovány na současné úrovni) plánuje MPSV připravit také aktualizaci letáku.

Ve stejném nákladu a za stejnou cenu jako informace k úspornému balíčku vyšel také leták „**Invalidiní důchody – Změny v posuzování invalidity od 1. ledna 2010**“. I ten je určený pro širokou veřejnost, která si ho může zdarma vzít na všech dříve uvedených pracovištích. Leták informuje o **zásadní změně v invalidních důchodech**, kdy od nového roku budou místo částečných a plných invalidních důchodů existovat invalidní důchody ve třech dávkových stupních. Smyslem tzv. třístupňové invalidity je cílenější směřování invalidních důchodů podle jednotlivých stupňů poklesu pracovní schopnosti.

V souvislosti s novou právní úpravou od 1. ledna 2010 **nedojde k odnětí ani ke změně výše** dosavadních plných a částečných invalidních důchodů. **Změní se pouze označení**, a to následujícím způsobem:

- plný invalidní důchod, na který vznikl nárok před 1. lednem 2010, ve výši, v jaké náležel k 31. prosinci 2009, se od 1. ledna 2010 bude považovat za invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně,
- částečný invalidní důchod, na který vznikl nárok před 1. lednem 2010, se ve výši, v jaké náležel k 31. prosinci 2009, bude považovat od 1. ledna 2010 za invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně, byl-li důvodem částečné invalidity po-

kles schopnosti soustavně výdělečné činnosti nej- méně o 50 %,

– za invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně se budou považovat ostatní částečně invalidní důchody, které nejsou v předchozím bodě.

Více informací lze najít v samotných letáčkách na adrese <http://www.mpsv.cz/cs/6801>.

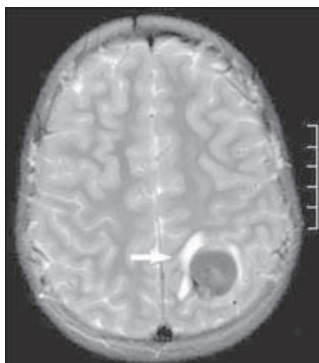
(Zdroj: Helpnet, 15. 12. 2009)

Odborné články

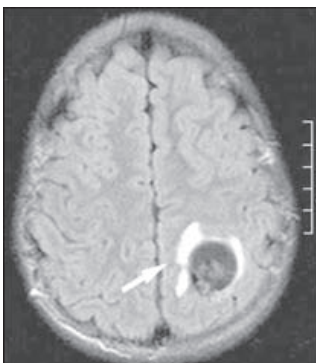
■ Epileptický záchvat jako první projev kavernomu mozku

prof. MUDr. Vladimír Mihál, CSc.¹, MUDr. Marta Neklanová¹, MUDr. Marie Šímková¹, MUDr. David Horák², MUDr. Kamila Michálková², MUDr. Miroslav Vaverka, CSc.³, MUDr. Petr Dvořák³, MUDr. Ladislava Kučerová⁴, MUDr. Bohumila Kropáčová⁵ (1 Dětská klinika LF UP a FN, Olomouc, 2 Radiologická klinika LF UP a FN, Olomouc, 3 Neurochirurgická klinika LF UP a FN, Olomouc, 4 Ústav patologie LF UP a FN, Olomouc, 5 Dětské oddělení Nemocnice Šternberk) (dokončení)

Obrázek 5. T2 vážený obraz v axiální rovině (T2TSE): Akutní hematoma s obsahem hypointenzního deoxyHb, resp. metHb, v okolí perifokální edém (šipka)

Obrázek 6. FLAIR v axiální rovině: Totožný obraz ve FLAIRu (T2 v.o.). Šipka označuje perifokální edém

Ojedinelé epileptoformní grafoelementy nad levou hemisférou. Krevní obraz: Hb 126 g/l, erytrocyty $4,06 \times 10^{12}/l$, leukocyty $6,6 \times 10^9/l$, destičky $271 \times 10^9/l$, FW 23/46, trombofilní screening: Quick 91 %, aPTT 28,7 s Quick INR 1,07, protein C 112 %, plazminogen 92 %, faktor II 94 %, antitrombin III 118 %, faktor VIII 131 %, volný protein S 85 %, APC rezistence 4,801 (všechny hodnoty byly v mezích normy). Po EEG vyšetření zahájena antiepileptická léčba karbamazepinem. Přechnodně podávána nootropika. V průběhu 14denní hospitalizace byl chlapec bez záchvatů,

v dobrém celkovém stavu byl propuštěn do domácího léčeni. Za tři týdny provedeno kontrolní MR vyšetření: další vývoj intraparenchymatozního hematomu vlevo vysoko parietálně (nyní obraz chronického hematomu s obsahem volného metHb centrálně). Dorzokraniálně nelze vyloučit kavernom jako zdroj rozsáhlejšího krváčení (obrázky 7, 8, 9). Pacient byl objednan na neurochirurgickou kliniku za 10 dnů na zaměření a poté byl přijat na plánované operační řešení.

EU indikace pro použití: Systém VNS terapie je indikován jako přidatná terapie v redukci frekvence záchvatů u pacientů, u nichž dominantní paroxysmální záchvaty (s nebo bez sekundární generalizace) nebo generalizované záchvaty, které jsou refrakterní k antiepileptické medicíně.

Kontraindikace: Systém VNS terapie nemůže být použit u pacientů po hluboké nebo levostranné vagotomii. U pacientů se systémem VNS terapie nepoužívá krátkodobou diatermií nebo terapeutickou ultrazvukovou diatermií. Diagnostický ultrazvuk není kontraindikován.

Varování: Lékař by měl informovat pacienta o všech pozicích rizicích a nežádoucích příhodách uvedených v Lékařském manuálu VNS Therapy systému včetně informací, že VNS terapie nemusí být účinnou úspěšnou. Protizáchvatovou mohou přijít neočekávaně, pacient by měl vždy se svým lékařem konzultovat samostatné aktivity jako je potápění, plavání a koupání, nebo aktivní sporty, kde by mohli ublížit sobě nebo druhým. Pacienti, kteří trpí polykacími, srdečními nebo dýchacími obtížemi by měli se svým lékařem pečlivě zvažovat, zda je pro ně VNS terapie vhodná, neboť stimulace může zhoršit jejich stav. Systém VNS terapie může ovlivňovat jiné lékařské přístroje a jiné lékařské přístroje mohou ovlivňovat systém VNS terapie. Výstřední PMU může být prováděno, ale je třeba obzvláštní opatrnosti.

Vedlejší účinky: nejčastěji udávané vedlejší účinky simulace zahrnují chrapot, parézu, dyspnoe (dušnost) a zvýšené dráždění ke kašli. Nejčastější nežádoucí příhoda udávanou v souvislosti s implantátem je infekce.

CYBERONICS EUROPE SANIV
Belgijskastraat 9 – 1930 Zaventem – Belgium
tel. +32 2 720 95 93 – Fax +32 2 720 60 53
www.VNSTherapy.eu

Cyberonics® je registrovanou obchodní značkou společnosti Cyberonics, Inc. VNS therapy™ je obchodní značkou společnosti Cyberonics, Inc.

Malá změna může znamenat velký rozdíl

Strávil jsem mnoho let hledáním efektivní léčby mé epilepsie. Společně s mým lékařem jsme usilovně hledali nejlepší kombinaci léků. Přesto, i když jsem vyzkoušel mnoho různých typů léků, nepodařilo se mi dosáhnout pocitu spokojenosti. Potom mi můj lékař nabídl VNS terapii.

Když mi byl přístroj VNS naimplantován, postupně jsem začal vnímat, že moje záchvaty se snižují co do frekvence i co do jejich závažnosti. Teď se cítím mnohem čilejší, jistější a také nezávislejší. Jednoduše řečeno, nyní mohu jít a dělat věci, o kterých jsem si před VNS terapií mohl nechat pouze zdát.

Pravda je taková, že VNS mi umožnila radovat se s takových běžných věcí v životě, které většina lidí bere za samozřejmost. Znamená to, že epilepsie již neovládá můj život jako předtím – nyní svůj život řídím já sám.

Zepjte se svého lékaře na VNS terapii. Může to být první krok k lepšímu životu.

Toto je individuální zkušenost jednoho pacienta s VNS terapií. Podobné výsledky nemohou být zaručeny u jiných pacientů.

V České republice mají možnost indikovat VNS terapii tyto centra pro epilepsie:

Centrum pro epilepsie Brno, univerzitní centrum MU Brno • Centrum pro epilepsie FN Motol Praha • Centrum pro epilepsie Nemocnice Na Homolce • Centrum pro epileptologii a epileptochirurgii FTN Praha • Neurologické oddělení, neuropsychiatrické a epileptologické centrum, Nemocnice Na Františku Praha

cardion

CARDION s.r.o., Rybnická 136, 634 00 Brno, Tel.: 547 241 313 – Fax: 547 241 314
email: info@cardion.cz, www.cardion.cz

Odborné články

Neurochirurgická operace: Po CTS zaměření byla exponována oblast centrálního závitů z cílené malé oválné kraniotomie parietálně vlevo, při mobilizaci a ušetření drenážních žil. Minimálním intergyrozním přístupem s limitovanou kortikotomií byl zastižen okraj kavity, vyplněný dílem tekutým a dílem již organizovaným hematodem. Po dekompresi částečným odsátím byl nalezen ve vrchlíku dutiny subkortikálně pod motorickým závitem vlastním kavernom, který byl postupně koagulací zmenšen a posléze cirkumferenciálně klasickou mikrodisekcí odstraněn. Rána se zhojila po opakovaných puncích podkožního hematomu. Vyvedení z narkózy a bezprostřední probuzení bylo hladké, brzo se ale objevila kolísající porucha řeči, která reagovala na protitokovou léčbu. Stav vyústil v prvních pooperačních hodinách v GM epizáchvat typu GM s pravostrannou symptomatologií – tonicko klonické křeče končetin, bez

ztráty vědomí. Přechodná krátkodobá paréza PHK se záhy upravila, porucha řeči spočívající v dysartrii a neschopnosti vyslovit složitější víceslabičná slova pozvolna odezněla v následujících dnech. Histologické vyšetření: v preparátu nepravidelně rozšířená cévní lumina s prokrvácením, v lumen koagulovaný eosinofilně se barvící obsah, stěna je vaskularizována s četnými pigmentofágy (obrázky 10, 11).

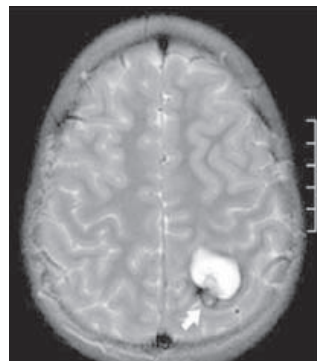
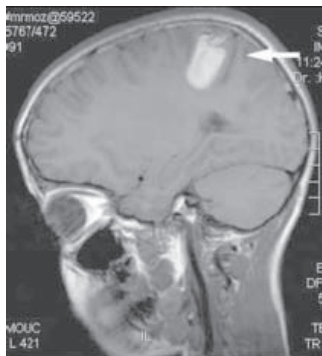
Diskuze

Mozkové kavernózní malformace (CCM) jsou cévní léze, které jsou definovány širokými cévními dutinami bez většího poškození parenchymu mozku. Uvádí se, že až 75–90 % kavernomů je uloženo supratentoriálně, obvykle kortikálně až subkortikálně. Epilepsie je vůbec nejčastějším klinickým příznakem kavernomu. Vysvětluje se to tím, že většina kavernomů je uložena supratentoriálně, převážně v kortiko-subkortikální oblasti,

Obrázek 7. T1 vážený obraz v sagitální rovině (T1SE): Hyperintenzní chronický hematom s obsahem extracelulárního methemoglobinu. Zvýrazňuje se drobný heterogenní okresek kavernózního angiomu v obl. kortiko-subkortikálního rozhraní (šipka). (MR vyšetření s odstupem 6 týdnů)

Obrázek 8. T2 vážený obraz v axiální rovině (T2TSE): Chronický hematom s obsahem hyperintenzního extracelulárního methB a s hypointenzním lemem hemosiderinu. Na okraji zřetelné heterogenní ložisko kavernomu (šipka). (MR vyšetření s odstupem 6 týdnů)

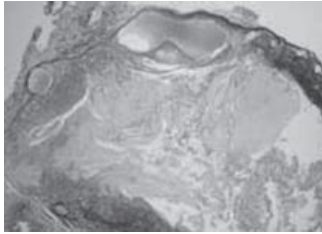
Obrázek 9. FLAIR v axiální rovině: Identický nálezní chronického hematomu ve FLAIR sekvenzi (T2 v.o.). Šipkou označené zřetelné heterogenní ložisko kavernomu. (MR vyšetření s odstupem 6 týdnů)

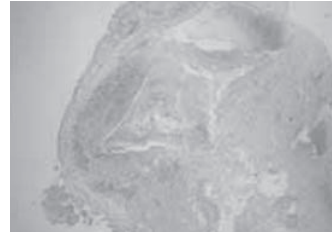
odkud je epileptický paroxysmus nejčastěji spouštěn. Patofyziologie záchvatů se u kavernomů vysvětluje drážděním a kompresí mozku v důsledku krvácení a následně vnikem místní gliální reakce v nejbližším okolí, která je způsobena ukládáním rozpado- vých produktů erytrocytů, především feritinu. Tato feritinová depozita jsou epileptogenní, stejně jako přítomnost kalcifikací v kavernomu. Krvácení se klinicky projeví buď epileptickým záchvatem, nebo neurologickými příznaky mozkového krvácení.

Kavernomy mohou být sporadické nebo familiární. Genetický podklad vzniku kavernomů byl prokázán u familiárního výskytu. Vyšší incidence familiárních CCM je popisována u španělskoamerických obyvatel USA. Dědičnost u nich je autozomálně dominantní a kavernomy bývají obvykle mnohočetné. První gen KRIT1/CCM1 byl zmapován na dlouhém rameni chromozomu 7 (7q11.2q21) a další dva na krátkém rameni chromozomu 7 (7p15-13) – KRIT2/CCM2 a na dlouhém raménku chromozomu 3 (3q25.2-27) – KRIT3/CCM3. Familiární kavernomy jsou zatíženy až dvojnásobným rizikem asymptomatického krvácení než kavernomy spontánní. V etiopatogenezi kavernomů se neustále diskutuje i o možnosti aktinoterapie, zejména u dětských onkologických pacientů. Početnější soubory dětských pacientů tuto příčinu však jednoznačně nepotvrzují. I když se mozkové kavernomy vyskytují sporadicky nebo familiárně, nebývají doprovázeny dalšími patologickými entitami. Mottolose a spol. v souboru 36 dětských pacientů s CCM pouze u jednoho z nich současně

Obrázek 10. Speciální barvení van Gieson+ elastika 40x: vykreslující stěny cévní tvořené v převaze vazivem se zbytkovou elastikou

Obrázek 11. HE 40x: na příčném průřezu nepravidelně rozšířená cévní lumina v okrajích s četnými pigmentofágy

diagnostikovali I. typ neurofibromatózy. U žádného dětského pacienta se současně nevyskytl kožní nebo viscerální hemangiom.

Diagnostika kavernomů. CT senzitivita v diagnostice kavernomů je vysoká (70 %), specifita této metody však nedosahuje ani 50 %. MRI senzitivita je téměř 100 % a specifita, přesné určení léze, je 80–100 %. Vzhledem k opakovanému intralezionálnímu a extralezionálnímu krvácení, intralezionálním kalcifikacím, reziduálním cystám nebo zvětšeným dutinám bývá spektrum MRI nálezů velmi pestré. Specifickým MRI obrazem je vznik typického prstence nízkého T2 signálu kolem kavernomu, který je zapříčiněn ukládáním hemosiderinu.

Optimální způsob léčby kavernomů je stále diskutován. Při volbě léčebné strategie mozkových kavernomů bychom měli vzít v úvahu možnost přirozeného rozvoje (kavernomy jsou dynamické cévní léze), ale současně i určité riziko operační léčby. Léčebný postup je hodně determinován věkem pacienta, lokalizací léze, účinností medikamentózní léčby u pacientů se sekundární epilepsií (rezistence na léčbu), ale i přítomností rizikových

Odborné články

faktorů pro masivní, život ohrožující intrakavernomové a extrakavernomové krvácení. Vzhledem k určité patologické odlišnosti kavernomů u dětí je v této věkové skupině popisováno výrazně vyšší riziko krvácení do mozku. V případech akutního krvácení nebo fokálních neurologických defektů je u nich jednoznačně indikovaná chirurgická léčba. Vlastní mikrochirurgická léčba je relativně snadná. Opakované krvácení a následná reakce glie vytváří bezpečné rozhraní mezi vlastním kavernomem a mozkovou tkání. Cévní zásobení vlastní aktivní rostoucí části kavernomu je jemné a snadno kontrolovatelné bipolární koagulací. Zmenšení venozní lakunární části kavernomu opakovanou koagulací dále usnadňuje extirpaci i v eloquentních oblastech mozku. Kritickým momentem úspěšné operační léčby se tak stává především volba operačního přístupu, peroperační monitoring a správné ohodnocení a zachování často se vyskytujících sdružených venozních anomálií. Neuronavigace a znalost bezpečných přístupů v eloquentních částech mozku (dno IV komory, mozkový kmen, thalamus) umožní provedení výkonu v duchu minimálně invazivních technik, prakticky s vyloučením přídatné chirurgické léze. Magnetická rezonance v současné podobě pak dovoluje natolik přesné ocenění vztahů při současně se vyskytující venozní anomálii a kavernomu, které umožní radikální výkon bez rizika poškození kritických cév v operačním poli. V indikovaných případech, kdy sledování peroperačních evokovaných potenciálů, magnetická stimulace a popřípadě přímá stimulace kůry mozku nejsou dostačující, lze použít techniku tzv. „awake surgery“, při které se nemocný, uspaný pomocí laryngeální masky, vyvede z narkózy a při vlastní extirpaci kavernomu spolupracuje s operátorem v přímém slovním kontaktu. U mnohačetných lézí je chirurgická léčba směřována do

symptomatické nebo krvácející léze. V posledních letech nastal v dospělé populaci odklon od radiochirurgické léčby kavernomů, vzhledem k malé úspěšnosti a vysokému přetrvávajícímu riziku krvácení. Radiochirurgická léčba v dětském věku není navíc vhodná pro vysoké riziko postradiačních komplikací.

Komentář

Klíčem ke správné a včasné diagnóze mozkového kavernomu byl výsledek EEG vyšetření. Graf s výrazně abnormním pozadím, extrémně pomalou základní aktivitou a se znaky epileptické aktivity totiž vykazoval maximální ložiskovou abnormitu v temporo-parietální oblasti. Vzhledem k patologickému ložiskovému nálezu bylo provedeno akutní vyšetření MRI, které přispělo k přesnému určení diagnózy a následné extirpaci cévní léze.

(Zdroj: SOLEN, *Pediatr. pro praxi*, 2005; 1: 38–41)

■ Depresivní porucha u nemocných s epilepsií je obvykle dobře ovlivnitelná

Prim. MUDr. Jiří Hovorka, Csc.^{1,2}, MUDr. Erik Herman^{1,3,4} (1 Neurologické oddělení a Neuropsychiatrické centrum, Nemocnice Na Františku, Praha 1, 2 Neurochirurgická klinika 1. LF UK, Praha 6, 3 Ordinance pro léčbu depresí a úzkostných poruch, Praha 6, 4 Psychiatrická klinika 1. LF UK, Praha 2)

Cílem protizáchvatové léčby je zlepšení celkové kvality života nemocných s epilepsií. Jejím smyslem není pouze potlačování vlastních záchvatů, ale též dobrá interiktální kondice nemocných. U velké části nemocných s epilepsií se vyskytují rovněž psy-

chické poruchy. Nepoznané a neléčené psychické problémy mohou nemocným s epilepsií ztěžovat život více než záchvaty samotné. V našem sdělení upozorňujeme na často přehlížené depresivní příznaky, na jejich některé odlišnosti v klinickém obraze a předkládáme jednoduché schéma léčebného přístupu pro běžnou klinickou praxi.

Klíčová slova: Epilepsie, deprese, antidepresiva, antiepileptika.

Úvod

„Melancholici se obvykle stávají epileptiky a epileptid melancholiky“ *Hippokrates*

Epilepsii můžeme z hlediska jejího celkového charakteru řadit mezi **fázická onemocnění**.

1. Dominujícím příznakem jsou bezpochyby vlastní epileptické záchvaty. Základním vodítkem k výběru antikonvulzivní léčby je typ epileptických záchvatů, případně typ epileptického syndromu. Záchvaty samotné však bývají krátké a představují jen velmi malý zlomek v životě nemocných.

2. Interiktální období je naopak relativně dlouhé a je to čas pro nemocného, kdy by měl pokud možno normálně žít. Kvalita života zde může být ovlivněna celou řadou problémů: somatických, psychosociálních, psychosexuálních, ale též farmakoterapií. V tomto ohledu by výběr vhodného antikonvulziva neměl být zjednodušen pouze zaměřením se na potlačení záchvatů samotných. Měl by zohlednit i celkovou kondici nemocného, například: věk, celkovou komorbiditu, další medikaci a psychickou kondici nemocného. Zde totiž nemocným můžeme v mnohém pomoci, ale též uškodit.

V tomto sdělení se soustředíme pouze na interiktální kondici nemocných s epilepsií z hlediska jejich psychického stavu, a to především na depresivní příznaky. Z literárních údajů i z našich vlastních zkušeností totiž vyplývá, že právě poruchy afektivní jsou u nemocných s epilepsií relativně časté, bývají obvykle nedoceny a přitom jsou dobře léčitelné.

Jediným cílem protizáchvatové léčby je zlepšení celkové kvality života nemocných. Nejde však zdaleka jen o potlačování záchvatů samotných, ale též o interiktální kondici nemocných. Někdy totiž **nepoznané a neléčené změny v psychickém stavu nemocných s epilepsií mohou nemocným ztěžovat život více než záchvaty samotné.**

Zkušenosti z Epicare Centrum v Memphis například uvádějí, že 65 % nově vyšetřených nemocných vyžaduje psychiatrickou péči: až u 21 % nemocných jde o problematiku neepileptických psychogenních záchvatů, u 35 % nemocných o diagnostiku a léčbu interiktální depresivní poruchy, u 9 % nemocných pak o další psychiatrické poruchy (kognitivní deficit, psychózy, manické projevy, atypická bolest, aj.).

Neléčené psychiatrické příznaky jsou z dlouhodobého hlediska velmi rizikové. Mívají za následek vznik chronifikovaných afektivních a osobnostních poruch, jejichž sociální dopad pro nemocného je značný a případná odložená léčba je pak velmi problematická. Diagnostiku a léčbu psychických poruch u nemocných s epilepsií pokládáme za stejně podstatnou, jako správnou diagnostiku a léčbu záchvatových projevů a odlišení například neepileptických psychogenních záchvatů.

Odborné články

Z hlediska patofyziologického může jít u **psychiatrické morbidity a epilepsie o souvislost i koincidenci**. O komplexnosti „neuro-psychiatrické“ problematiky u epilepsie jsme již v přehledu referovali. Dle našich zkušeností není u nás dosud širší interdisciplinární pohled na problém epilepsie zcela běžný.

Pro rozvoj depresivní poruchy u nemocných s epilepsií se jako základní rizikové faktory uvádějí: pozitivní rodinná psychiatrická anamnéza, přítomnost organické 16ze (primární mozková 16ze 6 následek neurochirurgické intervence), častěji vlevo a temporálně, faktory epileptické — typ záchvatů (parciální komplexní, více při předpokládaném temporálním původu, zvláště vlevo), špatná kompenzace záchvatů, delší trvání onemocnění, nepříznivý vliv některých antikonvulzív (PHB, PRIM, VGB) a zvláště polyterapie, nepříznivé vlivy vývojové, psychosexuální a psychosociální. Tento výčet faktorů je jen základní. Nicméně je sdělením optimistickým, neboť řada těchto faktorů je dnes ovlivnitelná, navíc depresivní příznaky mohou být úspěšně léčeny moderními antidepresivy.

Proč zůstává depresivní porucha u nemocných s epilepsií často nediagnostikována a neléčena?

Existuje několik důvodů, proč jsou depresivní příznaky u nemocných s epilepsií diagnostikovány podstatně méně často než u jiných nemocných, kteří epilepsií netrpí.

1) Strach z další stigmatizace. Zařazení do společnosti nemocných s epilepsií je obtížné pro řadu negativních postojů společnosti k této chorobě. Konfrontace s dalšími potížemi z psychické oblasti, které jsou celkově rovněž

obtížně přijímány, je pro tyto pacienty obtížná, proto je spontánně neuvádějí.

- 2) Epileptologové často nevyšetřují přímo příznaky depresivní a zaměřují se pouze na léčbu protizáchvatovou. Nemocní navíc často depresivní příznaky spontánně neuvádějí a považují je za součást epileptického onemocnění.
- 3) Depresivní příznaky u nemocných s epilepsií jsou vykládány pouze jako psychogenní reakce na chronickou nemoc.
- 4) Obecná obava z podávání antidepresiv pro jejich přeceňovaný vliv na snížení záchvatového prahu.
- 5) Interpretace depresivních příznaků jako příznaků neoddelitelných od epilepsie. Depresivní příznaky u nemocných s epilepsií jsou často přiřazovány k tzv. „epileptické osobnosti“, která se v tomto smyslu nepokládá za léčitelnou.
- 6) Depresivní příznaky u pacientů s epilepsií mají odlišné rysy od depresivních osob, které epilepsií netrpí. Základní odlišnosti uvádíme v tabulce 1.

Přístup k depresivní poruše u nemocných s epilepsií

Možnosti současné antikonvulzivní léčby v mnohém přispěly ke zlepšení psychické kondice nemocných s epilepsií a bylo o nich u nás opakovaně referováno. Například antikonvulziva 2. a 3. generace (VPA, CBZ, LTG, GBP) mají i vlastní antidepresivní a náladu stabilizující vlastnosti. Proto jsou při výskytu těchto poruch u nemocných z hlediska jejich interiktálního stavu lékem volby. Jiná antikonvulziva, například PHB, PRIM, VGB jsou z hlediska rozvoje depresivních příznaků riziková.

Tabulka 1. Odlišné rysy depresivních příznaků u pacientů s epilepsií a depresivních osob, které epilepsií netrpí

Depresivní porucha	Depresivní porucha u nemocných s epilepsií
Jasně fáze deprese	Spíše chronická dystymie
Prožitek smutku	Spíše pocity prázdnoty a „odpojení“, mrzutost
Ranní nedospávání	Porucha všech fází spánku
Kontinuum depresivních příznaků	Epizody euforie i v průběhu deprese
Málo psychotických rysů	Časté prchavé měnlivé psychotické příznaky (paranoidita, nesystematizované bludy)
Po odeznění depresivní fáze většinou bez následků	Při neléčené depresi vznik poruchy osobnosti

I při optimálním výběru antikonvulzivní léčby se však u některých nemocných s epilepsií a depresivními příznaky často neobejdeme bez přídatné psychofarmakologické léčby. I zde došlo k výraznému posunu nástupem nové generace anti-depresiv (SSRI), jejichž podávání je dnes únosné i pro nemocné s epilepsií. Týká se to nejen obecně známých vedlejších účinků psychofarmak, meta-

bolických lékových interakcí, ale i jejich obávaných prokonvulzivních účinků.

Na základě našich zkušeností s léčbou depresivních nemocných s epilepsií doporučujeme tento postup léčby:

1) Správně diagnostikovat depresivní příznaky u pacientů s epilepsií.

Neurolog samostatně, případně ve spolupráci s psychiatrem, by měl cíleně při vyšetření pacienta trpícího epilepsií klást otázky, týkající se přítomnosti depresivních příznaků. Měl by být vzdělán v otázkách četnosti depresivních příznaků a odlišnostech depresivních rysů u nemocných s epilepsií. Měl by o tomto tématu pacienta informovat a podpořit ho v antidepresivní léčbě.

2) Optimalizovat výběr antikonvulziva.

V situaci přítomnosti depresivních příznaků u nemocného s epilepsií je nezbytné v tomto

Pracujeme pro zdravější svět™

Odborné články

smyslu zhodnotit aktuálně podávaná antikonvulziva. Za nejrizikovější z hlediska depresogenního účinku se pokládají antikonvulziva 1. generace: PHT, PRIM, VGB. V této situaci je vhodné uvážit změnu antikonvulzivní léčby a použít minimálně antikonvulziva 2. generace. U vulnerabilnějších pacientů z hlediska depresivity je vhodné podávat antikonvulziva s antidepressivním a náladu stabilizujícím účinkem jako je LTG a GBP.

(Zdroj: SOLEN, *Psychiatr. pro praxi*, 2000; 3: 105–108)

Pokračování příště

■ Nová pravidla pro epilepsii a těhotenství

Americká neurologická akademie (American Academy of Neurology) a Americká organizace pro epilepsii (American Epilepsy Society) zveřejnila tento rok nová pravidla pro těhotné ženy s epilepsií v dubnovém vydání neurologického časopisu (Neurology). Nové směrnice obsahují několik opatření zajišťujících klinickým lékařům snížení výskytu riskantních a komplikovaných těhotenství.

Pravidla varují před užíváním léku valproátu, který může způsobit poškození plodu a poškodit kognitivní (poznávací) funkce u dítěte, jehož matka užívala v těhotenství valproát. Zejména však Epilepsy Foundation podtrhuje důležitost konzultace odborného lékaře dříve než se rozhodneme vysadit jakékoli léky. Náhlé zastavení užívání antiepileptických léků vede k zesílení nebezpečí pro těhotnou ženu.

Pravidla doporučují:

- Kdykoli je to možné, měla by těhotná žena s epilepsií během svého těhotenství užívat pouze jedno antiepileptikum. Užívání více než jednoho léku zvyšuje pravděpodobnost narození dítěte s poškozením více, než by tomu bylo v případě užívání jen jednoho léku.
- Těhotná žena s epilepsií by měla pravidelně podstupovat vyšetření koncentrace antiepileptického léku v krvi. Dávka léku se během těhotenství může snížit. Pravidelné testy pomáhají zjistit nutnost úpravy stopových prvků daného léku.
- Kouření v těhotenství může způsobit jeho komplikace.
- Kdykoli je to možné, lékař by se měl vyhnout předepisování phenytoinu a phenobarbitalu v období porodu, aby se tak snížilo riziko poškození kognitivních funkcí dítěte. Žena v porodním období by měla vše zkontrolovat se svým ošetřujícím lékařem dříve, než udělá jakékoli změny ve svém léčebném režimu.

„Souhrnně by to, k čemu jsme dospěli, mělo být pro ženy plánující těhotenství uklidňující.“, komentuje lékařka Cynthia L.Harden, ředitelka oddělení pro epilepsii lékařské Univerzity v Miami, USA, členka americké neurologické Akademie. „Tyto směrnice ukazují, že u žen s epilepsií není opodstatněné riziko nutnosti porodu císařským řezem, krvácení v pozdějším období těhotenství nebo předčasných kontrakcí a předčasného porodu.“

(Zdroj: 3. vydání *Epilepsy USA* 2009)

■ Praha – Nový adresář pro seniory

Jak naložit s volným časem nebo kde najít zdravotní služby poradí seniorům nový pražský adresář. Průvodce vydalo Centrum sociálních služeb Praha. V první části jsou služby uspořádány podle jejich umístění v jednotlivých městských částech, v druhé pak podle jejich zaměření, například poradenství, pečovatelské služby, kluby pro seniory, kulturní zařízení anebo univerzity třetího věku. Třetí část je abecedním rejstříkem všech organizací uvedených v adresáři. Publikace rovněž obsahuje užitečný slovník nejdůležitějších pojmů z oblasti sociálních služeb. Adresář je k dostání zdarma na všech úřadech městských částí a také ve středisku Kontakt CSSP v Ječné ulici v Praze 2.

(Zdroj: Právo, 8. 1. 2010)

■ Mluvenou řeč bude možné přepisovat pro neslyšící na dálku

Projekt eScribe Výzkumného a vývojového centra pro mobilní aplikace ČVUT a České unie neslyšících, který byl představen na dnešní tiskové konferenci v Praze, pomůže neslyšícím doro-

zumět se například při přednáškách, konferencích nebo jednáních na úřadech. Jeho inovace spočívá v tom, že přepisovatel hlasu a člověk se sluchovým postižením se již nemusí nacházet na stejném místě. K přepisovateli se hlas dostává přes IP telefonii a neslyšícím je text, který přepisovatel produkuje, dostupný online na webovém stránce. Takže ho mohou číst kdekoli se právě nacházejí, pokud tam je připojení k internetu. Projekt podpořila Nadace Vodafone a částečně Magistrát hl. m. Prahy. Spuštění systému k prvním testům v ostrém reálném provozu je plánováno na březen 2010.

(Zdroj: Helpnet, 22. 1. 2010)

■ Vital Plus i na webu

S novým číslem časopisu pro seniory si mohou zájemci přečíst všechny články včetně archivu tří ročníků též na internetu. Nové číslo časopisu Vital plus, který vydává pro seniory nezisková organizace Elpida plus, o.p.s. vyšlo začátkem prosince. Všechny články si nově můžete přečíst i na internetu www.vitalplus.org. Na stránkách najdete kompletní archiv tří ročníků časopisu, rozhovory se zajímavými osobnostmi (v prosincovém čísle: Arnošt Lustig, Eva Jiřičná, Stanislav Fišer, Pablo Picasso), čtenářský prostor, do kterého můžete přispívat, rozšířené fotogalerie, ankety a novinky.

(Zdroj: Helpnet, 15. 12. 2009)

Kontakty

■ Zdravotnická centra a poradny

EPILEPTOLOGICKÁ PORADNA PRO DĚTI A DOROST – BLANSKO

Adresa: Nádražní 10, 678 01 Blansko. Kontakt: Doc. MUDr. Radomír Šlapal, CSc., tel.: 516 426 435, mobil: 739 095 686, e-mail: slapal@seznam.cz

CENTRUM PRO EPILEPSIE – BRNO

I. neurologická klinika LF MU, FN U sv. Anny, Pekařská 53, 656 91 Brno, www.med.muni.cz/1neuro. Komplexní péče o epileptické pacienty, především o problematické případy (protizáchvatová poradna, EEG laboratoř s video-EEG monitorováním, epileptologická lůžka, diagnostika, farmakoterapie, chirurgická terapie). Kontakt: Prof. MUDr. M. Brázdil, PhD., tel.: 543 182 684, e-mail: mbrazd@med.muni.cz, MUDr. I. Novotná, tel.: 543 182 632, e-mail: irena.novotna@fnusa.cz.

Neurologická poradna pro ženy s epilepsi: kontakt – Prim. MUDr. R. Kuba, tel.: 543 182 626, e-mail: robert.kuba@fnusa.cz.

Děti a dorost: Klinika dětské neurologie, FN Brno, pracoviště Dětská nemocnice, Černopolní 9, 625 00 Brno. Kontakt: Prim. MUDr. H. Ošlejšková, Ph.D., tel.: 532 234 911, 532 234 915, e-mail: hoslej@fnbrno.cz. Nutno se objednat předem na tel.: 532 234 917.

NEUROLOGICKÁ KLINIKA FAKULTNÍ NEMOCNICE – HRADEC KRÁLOVÉ

Adresa: Neurologická klinika FN, Nezvalova 265, 500 05 Hradec Králové. Kontakt: MUDr. Julius Šimko, PhD., tel.: 495 837 255 (každý čtvrtek od 8.00 do 12.00 hod. epileptologická poradna).

NEUROLOGICKÁ AMBULANCE – JIHLAVA

Kontakt: Ambulance neurologie a dětské neurologie, EEG a EMG laboratoř, Vrchlického 57, 586 01 Jihlava, MUDr. Vlastimil Hřeben, tel.: 567 574 532, e-mail: hreben.vlastimil@seznam.cz.

NEUROLOGICKÁ AMBULANCE – KROMĚŘÍŽ (+ HOLEŠOV)

Kontakt: Vodní 56, 767 01 Kroměříž a Palackého 972, 769 01 Holešov, MUDr. Jarmila Železná, tel.: 573 332 211

NEUROLOGICKÁ AMBULANCE – LITOMĚŘICE

Kontakt: Městská nemocnice v Litoměřicích, Zitenická 18, 412 01 Litoměřice, MUDr. Jaroslava Budínská,

tel.: 416 723 531 nebo 416 723 532 (pondělí a čtvrtek 8.00–15.00 hod.)

NEUROLOGICKÁ AMBULANCE – KYJOV (+ HODONÍN)

Kontakt: Komenského 740, 697 01 Kyjov, MUDr. Marta Kaiserová, tel.: 518 614 478, e-mail: marta.kaiserova@seznam.cz

EPILEPTOLOGICKÁ PORADNA – OSTRAVA

FN Ostrava, Tř. 17. listopadu 1790, 708 52 Ostrava – Poruba. **Poradna pro děti a dorost:** Pondělí a středa: MUDr. Marie Kunčíková – přednostka kliniky dětské neurologie. Tel.: 597 373 610. **Poradna pro dospělé:** Středa: MUDr. Michal Bar, Ph.D. – přednostka neurologické kliniky. Čtvrtek: MUDr. Jana Slonková. Tel.: 597 373 110.

CENTRUM PRO LÉČBU EPILEPSIE – PLZEŇ

Fakultní nemocnice, Centrum pro léčbu epilepsie, Alej Svobody 80, 323 00 Plzeň. Dětské oddělení – tel.: 377 103 418 (MUDr. Věra Amblerová, MUDr. Jitka Rokytová, MUDr. Martina Machová). Oddělení pro dospělé – tel.: 377 103 406 (MUDr. Hana Vacovská, MUDr. Gisela Rytířová, MUDr. Jiří Berger).

PORADNA PRO ZÁCHVATOVÁ ONEMOCNĚNÍ – NEUROLOGICKÉ ODDĚLENÍ, NEUROPSYCHIATRICKÉ CENTRUM – NA FRANTIŠKU, PRAHA 1

Nemocnice Na Františku, Praha 1, tel.: 222 801 277, 222 801 221, e-mail: neuropsych@nfnfp.cz. (farmakorezistentní epilepsie, video-EEG, epileptochirurgie, neuropsychiatrická problematika). Garanti: za dospělé – Doc. MUDr. Jiří Hovorka, CSc., MUDr. Tomáš Nežádal, garant pro psychiatrii: MUDr. Erik Herman. Dětské pacienty s spoluprací s Centrem FTN Krč, Praha 4, garanti – Prim. MUDr. Jan Hadač, As. MUDr. Jana Zárubová.

EPILEPTOLOGICKÁ PORADNA

1. LF UK A VFN – PRAHA 2

Neurologická klinika VFN (Všeobecná fakultní nemocnice), Kateřinská 30, Praha 2. Kontakt: As. MUDr. Evžen Nešpor, As. MUDr. Petr Bušek, Ph.D. (tel.: 224 965 501). Zaměřeni na záchvatová onemocnění ve spánku.

GENETICKÁ PORADNA, DK 1. LF UK A VFN – PRAHA 2

Dětská klinika 1. LF UK a VFN, Ke Karlovu 2, Praha 2, budova A, 2. patro, tel.: 224 967 171 (175). MUDr. J. Židovská, CSc.

CENTRUM PRO EPILEPTOLOGII

A EPILEPTOCHIRURGII – FTN KRČ, PRAHA 4

FTN (Fakultní Thomayerova nemocnice) Krč, Vídeňská 800, Praha 4. Garanti: za děti a dorost (pavilon U) – Prim. MUDr. J. Hadač, tel.: 261 082 412 (rovněž dětská psychologie), za dospělé – As. MUDr. J. Zárubová, tel.: 261 082 375, e-mail: jana.zarubova@ftn.cz, MUDr. D. Vyskočilová, tel.: 261 082 242.

CENTRUM PRO EPILEPSIE – FN MOTOL, PRAHA 5

FN (Fakultní nemocnice) Motol, V Úvalu 84, 150 06 Praha 5, internetové stránky: <http://epilepsie.lf2.cuni.cz/>. Garanti: za epileptologii dětí – Prof. MUDr. V. Komárek, CSc. (přednosta kliniky dětské neurologie FN Motol), za epileptologii dospělých – MUDr. P. Marusič.

Poradna pro záchvatové onemocnění dětí (1 měsíc–18 let): FN Motol, Klinika dětské neurologie, V Úvalu 84, 150 06 Praha 5, tel.: 224 433 300, fax/zázn.: 224 433 322, email: Doc. MUDr. Vladimír Komárek, CSc (vladimir.komarek@lf2.cuni.cz), MUDr. Ludvíka Faladová (ludvika.faladova@lf2.cuni.cz), MUDr. Věra Sebroňová (vera.sebronova@fmmotol.cuni.cz), Doc. MUDr. Pavel Kršek, Ph.D. (pavel.krsek@post.cz). Problematika atypických záchvatů – neepileptické záchvaty a poruchy chování (video-EEG), JIME, léčba nezávládnutelných epilepsií, léčba ketogenní dietou, konzultace o vhodnosti chirurgické léčby, neuropsychologické vyšetření (EEPSY program), sociální a genetické poradenství (po, út, čt – nutno se objednat předem).

Poradna pro záchvatové onemocnění dospělých: FN Motol, Neurologická klinika, V Úvalu 84, 150 06 Praha 5, tel.: 224 436 869, 224 436 878, 224 436 860, 224 436 812, fax: 224 436 820, email: epilepsie@fmmotol.cz nebo eeg@fmmotol.cz nebo MUDr. Petr Marusič (petr.marusic@fmmotol.cz), MUDr. Martin Tomášek (tomasek@fmmotol.cz), MUDr. Hana Krijtiová (hana.krijtiová@fmmotol.cz)

CENTRUM PRO EPILEPSIE – NEMOCNICE NA HOMOLCE, PRAHA 5

Nemocnice Na Homolce, Roentgenova 2, 151 19 Praha 5, tel.: 257 272 634. Ordinance: neurologie, epileptologie, epileptochirurgie. Garanti: za epileptologii dospělých – Prim. MUDr. Miroslav Kalina, MUDr. Zdeněk Vojtěch, za epileptologii dětí – Doc. MUDr. Vladimír Komárek, CSc. (tel.: 224 433 300 – FN Motol).

NEUROCENTRUM – PRAHA 6

Poradna pro epileptochirurgii a neurochirurgii dětí i dospělých, Stamicova 21, Praha 6. Prim. MUDr. Boris Živný. Neurologie, neurochirurgie, klinická psychologie, klinická logopedie. Objednávky na tel.: 233 018 213, 604 265 487, e-mail: ambulance@neurocentrum.cz. Konzultace online: 603 740 167. Internetové stránky: <http://neurocentrum.cz>.

PREKONCEPČNÍ PORADENSTVÍ PRO PACIENTY S EPILEPSIÍ – PRAHA 7

Klinika u sv. Klimenta, Kostelní 9, 170 00 Praha 7, tel.: 222 313 000 / 118, 777 622 245, e-mail: info@gennet.cz, www.gennet.cz. Neurologická ambulance – As. MUDr. Jana Zárubová. Objednávky u vrchní sestry pí I. Hrodějové.

NEUROLOGICKÁ AMBULANCE – PRAHA 9, KYJE (+ KOLÍN)

Kontakt: Vajgarská 1141, 190 00 Praha 9 – Kyje, MUDr. Jana Walterová, tel.: 281 021 253

PORADNA PRO EPILEPSIE, NEUROLOGICKÁ AMBULANCE – ZLÍN (+ LUHAČOVICE)

Kontakt: Kotěrova 5546, 760 01 Zlín, MUDr. Monika Záhumenská, tel.: 576 000 232

PORADNA PRO ZÁCHVATOVÁ ONEMOCNĚNÍ, EEG LABORATOŘ S VIDEO – EEG MONITOROVÁNÍM – ZLÍN

Kontakt: Krajská nemocnice T. Bati, a. s., Neurologické oddělení, Havlíčkovo nábřeží 600, 762 75 Zlín, MUDr. Eva Obdržálková a MUDr. Jana Veselková, tel.: 577 552 068.

■ Sociální pracovníci a poradci v oblasti epilepsie

Externí pracovníci SANOFI-AVENTIS, s.r.o. Pracují při centrech pro epilepsii v celé ČR a zprostředkovávají pomoc a poradenství klientům s epilepsií a jejich rodinám:

MARTA MICHNOVÁ – Brno

Fakultní nemocnice, U sv. Anny, Pekařská 53, 656 91 Brno. Kancelář sociální pracovnice: Edukační centrum pro epilepsie, Neurologická klinika (1. p.), tel.: 543 182 650, e-mail: marta.michnova@fnusa.cz.

Kontakty

Mgr. ANTONÍN LIŠKA – Ostrava

Fakultní nemocnice, Třída 17. listopadu 1790, 708 52 Ostrava-Poruba. Kancelář sociálního pracovníka: Klinika dětské neurologie, tel.: 597 373 508, 597 373 518, e-mail: tonda.liska@seznam.cz.

Mgr. LUCIE VALOUCHOVÁ – Plzeň

Fakultní nemocnice Plzeň, Alej Svobody 80, 304 60 Plzeň. Kancelář sociální pracovníce: Oddělení neurologie (5. p.) – Lochotín, tel.: 377 103 238, e-mail: valouchoval@fnplzen.cz nebo lucie.valouchova@centrum.cz.

JUDITA LIEBICHOVÁ - Praha

Mobil: 776 806 682, e-mail: j.liebichova@centrum.cz
Neurologická klinika 2. LF UK a FN Motol II., V Úvalu 84, Praha 5, 150 18. Dospělí: tel. 224 436 864, Lůžková stanice 2.p.C. Po 8–16, Út 8–12, St 12–16 (pouze první středa v měsíci). Děti: tel. 224 433 325, Ubytovna sester, 5.p. sekretariát dětské neurologie. Út 12–16, St 8–12. Nemocnice Na Homolce, Roentgenova 2, Praha 5, 150 00. Oddělení neurologie – recepce epileptologické ambulance 4.p. Tel. 257 273 151. St 12–16 (mimo první středy v měsíci), Čt 8–16, Pá 8–11.

■ Kluby, kontaktní osoby Společnosti „E“ a další externí spolupracovníci

Kluby Společnosti „E“

KLUB „E“ BRNO

Schází se vždy první úterý a třetí čtvrtek v měsíci (dospělí) a první čtvrtek v měsíci (děti) na adrese

Brno, Kounicova 43. Vedoucí klubu: Milada Davidová, tel.: 546 212 122, mob.: 777 260 619, e-mail: davidovamil@atlas.cz.

KLUB „E“ PRAHA

Schází se každý čtvrtek ve stacionáři Společnosti „E“, kde se nachází i její sekretariát (Liškova 3, Praha 4, tel./fax: 241 722 136, e-mail: info@spolecnost-e.cz). Vedoucí klubu: Anna Derflová, tel.: 723 159 325.

KLUB „E“ OSTRAVA

Schází se každé 3. úterý v měsíci v prostorách Diecézní charity ostravsko-opavské, Kratochvílova 3, Ostrava. Vedoucí klubu: Jiří Kempný, tel.: 552 312 714, adresa: Spodní 1265, 739 34 Šenov.

KLUB „E“ ÚSTÍ NAD LABEM

Schází se každou první středu v měsíci od 15.00 hod. v Domově pro seniory v Orlické ulici, Ústí n/L. Vedoucí klubu: Jan Chládek, tel.: 775 982 193, e-mail: janchl@tiscali.cz

Možnosti dalších schůzek a kontaktů

KARLOVY VARY – MUDr. I. Heineková, Bezručova 10, Karlovy Vary, tel.: 353 230 885 (možnost plavání pro děti s epilepsií).

OLOMOUC – J. Šufanová, Sladkovského 1200/1D, 772 00 Olomouc – Hodolany, tel. p. Šufana: 721 378 438 (možnost schůzek dle dohody).

RYCHNOV NAD KNĚŽNOU – PaedDr. Olga Zachariášová, tel.: 494 533 978, Českých Bratří 1388, 516 01 Rychnov nad Kněžnou (konzultace s nemocnými epilepsií a jejich rodinami).

AURA – informace o epilepsii

Vychází 11x ročně (červenec a srpen jako dvojčíslo) • Náklad 1600 výtisků

- Vydavatel a redakce: Společnost „E“ (Czech Epilepsy Association) o.s., Liškova 3, 142 00 Praha 4
- Číslo účtu: 1922992389/0800 • Tel/fax: 241 722 136 • E-mail: info@spolecnost-e.cz
 - www.spolecnost-e.cz • Šéfredaktor: Dana Fišerová
- Příspěvky nejsou honorovány a nevracejí se • Závěrka čísla 209: 13. března 2010
 - Tisková předloha: Vladimír Ludva • Tisk: VOŠTĚP, s. r. o. Brno

EPILEPSIS

SPOLEČNOST „E“
Czech Epilepsy Association, o. s.

Podporujeme lidi s epilepsií

Poskytujeme sociální a psychologické poradenství • Organizujeme přednášky a kurzy pro laiky i odborníky • Zajišťujeme integrovaný letní tábor a pobyty s lékařským dohledem • Vydáváme měsíčník Aura - informace o epilepsii • Publikujeme tiskoviny z různých oblastí epilepsie • Nabízíme možnost celorepublikové zájmové a klubové činnosti • Uskutečňujeme projekt na podporu zaměstnávání osob s epilepsií • Provádíme průzkumy a šíříme informace

Společnost „E“ / Czech Epilepsy Association, o. s., Liškova 3, 142 00 Praha 4, tel.: 241 722 136, e-mail: info@spolecnost-e.cz, www.spolecnost-e.cz

Můžete-li nás jakkoli podpořit či zkontaktovat s případnými sponzory i spolupracovníky, budeme rádi. Budete-li mít zájem o získání dalších informací, kontaktujte nás.

**Společnost GlaxoSmithKline
je partnerem Společnosti „E“.**